

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 21 października 1989 r.

w sprawie ratyfikacji przez Polską Rzeczpospolitą Ludową Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 10 grudnia 1984 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z art. 25 ust. 2 Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 10 grudnia 1984 r., został złożony dnia 26 lipca 1989 r. Sekretarzowi

Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych dokument ratyfikacyjny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej do powyższej konwencji.

Zgodnie z art. 27 ust. 2 konwencji weszła ona w życie w stosunku do Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej dnia 25 sierpnia 1989 r.

Jednocześnie podaje się do wiadomości, co następuje:

1. Zgodnie z art. 27 powyższej konwencji weszła ona w życie dnia 26 czerwca 1987 r., a następujące państwa stały się jej stronami, składając dokumenty ratyfikacyjne lub przystąpienia w niżej podanych datach:

Szwecja	1986-01-08
Meksyk	1986-01-23
Francja	1986-02-18
Belize	1986-03-17
Filipiny	1986-06-18
Egipt	1986-06-25
Norwegia	1986-07-09
Senegal	1986-08-21
Argentyna	1986-09-24
Urugwaj	1986-10-24
Uganda	1986-11-03
Szwajcaria	1986-12-02
Bułgaria	1986-12-16
Kamerun	1986-12-19
Ukraińska Socjalistyczna Republika Radziecka	1987-02-24
Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich	1987-03-03
Białoruska Socjalistyczna Republika Radziecka	1987-03-13
Afganistan	1987-04-01
Węgry	1987-04-15
Dania	1987-05-27
Kanada	1987-06-24
Peru	1987-07-07
Austria	1987-07-29
Panama	1987-08-24
Niemiecka Republika Demokratyczna	1987-09-09
Luksemburg	1987-09-29
Hiszpania	1987-10-21
Togo	1987-11-18
Kolumbia	1987-12-08
Ekwador	1988-03-30
Gujana	1988-05-19
Czechosłowacja	1988-07-07
Turcja	1988-08-02
Tunezja	1988-09-23
Chile	1988-09-30
Chiny	1988-10-04
Grecja	1988-10-06
Wielka Brytania	1988-12-08
Holandia	1988-12-21
Włochy	1989-01-12
Portugalia	1989-02-09
Libia	1989-05-16
Australia	1989-08-08

2. Podczas składania dokumentów ratyfikacyjnych lub dokumentów przystąpienia następujące państwa złożyły poniższe oświadczenia i zastrzeżenia do konwencji:

Afganistan:

ze na podstawie art. 28 ust. 1 konwencji nie uznaje kompetencji Komitetu przewidzianych w art. 20. Zgodnie z art. 30 ust. 2 Demokratyczna Republika Afganistanu nie uznaje postanowień ustępu 1 art. 30, według którego możliwe jest poddawanie obowiązkowej jurysdykcji Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości spraw związa-

nych z interpretacją lub stosowaniem tej konwencji przez jedną z zainteresowanych stron. Afganistan oświadcza, że spór pomiędzy stronami konwencji może być przedkładany do rozpatrzenia w drodze arbitrażu lub przez Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości za zgodą wszystkich zainteresowanych stron.

Argentyna:

że Rząd Argentyny potwierdza swoją suwerenność nad Malwinami, które stanowią integralną część jej terytorium, w związku z czym oficjalnie protestuje i odrzuca oświadczenie Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o rozciągnięciu obowiązywania Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karaniami, złożone Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych dnia 8 grudnia 1988 r.

Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych przyjęło rezolucje 2065(XX), 3160(XXVIII), 31/49, 37/9, 38/12 i 39/6,* w których potwierdza istnienie sporu o zwierzchnictwo terytorialne nad Malwinami, oraz wielokrotnie wzywało Republikę Argentyny i Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, aby ponownie przystąpiły do negocjacji w celu jak najszybszego pokojowego i ostatecznego rozwiązania sporu i usunięcia wszelkich różnic odnośnie do tego sporu, poprzez dobre usługę Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych. Zgromadzenie Ogólne przyjęło również rezolucje 40/21, 41/40, 42/19 i 43/25, w których wzywa strony, aby przystąpiły do negocjacji w celu znalezienia metody pokojowego i ostatecznego uregulowania konfliktu, z uwzględnieniem wszystkich aspektów przyszłości Malwin.

Austria:

— Austria będzie ustalać swą jurysdykcję zgodnie z art. 5 konwencji, niezależnie od prawa miejsca popełnienia przestępstwa, ale zgodnie z ust. 1 (c) tylko gdy nie jest spodziewane wystąpienie z oskarżeniem przez państwo stosujące jurysdykcję zgodnie z ust. 1(a) lub 1(b).

— Austria uważa art. 15 za podstawę prawną do niedopuszczalności wykorzystania oświadczenia, które, jak ustalono, zostało złożone w wyniku zastosowania tortur.

Bułgaria:

— Stosownie do art. 28 konwencji Ludowa Republika Bułgarii oświadcza, że nie uznaje kompetencji Komitetu przeciwko torturom, przewidzianych w art. 20 konwencji, ze względu na to, iż postanowienia art. 20 są sprzeczne z zasadą suwerennej równości państw-stron konwencji.

— Stosownie do art. 30 ust. 2 konwencji Ludowa Republika Bułgarii oświadcza, że nie uważa się za związaną postanowieniami art. 30 ust. 1 konwencji, ustanawiającymi obowiązkową jurysdykcję arbitrażu międzynarodowego lub Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w rozstrzyganiu sporów między państwami-stronami konwencji. Ludowa Republika Bułgarii podtrzymuje swoje zdanie, że spory pomiędzy dwoma lub więcej państwami mogą być przedstawiane do rozpatrzenia i rozstrzygnięcia przez arbitraż międzynarodowy lub Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości, pod warunkiem że wszystkie strony sporu, w każdym indywidualnym przypadku, wyrażą na to zgodę.

Chile:

— do art. 2 ust. 3, w przypadku gdy zmienia to zasadę „posłuszeństwo po powtórzeniu” (obedience upon reiteration), zawartą w chilijskim prawie wewnętrznym. Rząd Chile będzie stosował tę normę prawnomiędzynarodową, której celem jest podporządkowanie personelu podległego kodeksowi karnemu wojskowemu, tak aby rozkaz,

który ma na celu dokonanie czynu, o którym jest mowa w art. 1, nie był ponowiony przez wyższego oficera po zakwestionowaniu go przez jego podwładnego,

— do art. 3, z powodu dowolnej i subiektywnej interpretacji warunków przewidzianych w tym artykule,

— Rząd Chile oświadcza, że w stosunkach z państwami Ameryki jest stroną Międzyamerykańskiej konwencji o przeciwdziałaniu i karaniu stosowania tortur i w przypadku sprzeczności postanowień tych konwencji będzie stosować tę konwencję w części, w której jej postanowienia są sprzeczne z niniejszą konwencją,

— zgodnie z art. 28 ust. 1 Rząd Chile nie uznaje kompetencji Komitetu przeciwko torturom, przewidzianych w art. 20 konwencji,

— Rząd Chile nie będzie uważać się za związany postanowieniami art. 30 ust. 1 konwencji.

Chiny:

— Rząd Chin nie uznaje kompetencji Komitetu przeciwko torturom, przewidzianych w art. 20 konwencji,

— Rząd Chin nie uważa się za związany ust. 1 art. 30 konwencji.

Czechosłowacja:

Czechosłowacka Republika Socjalistyczna nie uznaje kompetencji Komitetu przeciwko torturom, zdefiniowanych w art. 20 konwencji, i nie uważa się za związaną postanowieniami ust. 1 art. 30 konwencji.

Ekwador:

zgodnie z postanowieniami art. 42 jego konstytucji nie będzie zezwalać na ekstradycję swoich obywateli.

Francja:

zgodnie z art. 30 ust. 2 konwencji nie uważa się za związaną postanowieniami ust. 2 art. 30.

Holandia:

(z zakresem obowiązywania dla Antyli Holenderskich i Aruby) Rząd Królestwa Holandii rozumie, że termin „zgodne z prawem sankcje”, określony w art. 1 ust. 1, musi być rozumiany jako odnoszący się do tych sankcji, które są zgodne z prawem, nie tylko według prawa krajowego, ale również według prawa międzynarodowego.

Luksemburg:

Wielkie Księstwo Luksemburga niniejszym oświadcza, że „zgodnymi z prawem sankcjami”, przewidzianymi w art. 1 ust. 1 konwencji, są te, które przewiduje zarówno prawo wewnętrzne, jak i prawo międzynarodowe.

Niemiecka Republika Demokratyczna:

— zgodnie z art. 28 ust. 1 konwencji nie uznaje kompetencji Komitetu, przewidzianych w art. 20;

— zgodnie z art. 30 ust. 2 konwencji nie uważa się za związaną przez ustęp 1 tego artykułu;

— będzie ponosić tylko te z wydatków, zgodnie z art. 17 ust. 7 i art. 18 ust. 5 konwencji, które wynikają z działalności na podstawie kompetencji Komitetu, uznanych przez Niemiecką Republikę Demokratyczną.

Panama:

że zgodnie z art. 30 ust. 2 konwencji nie uważa się za związaną postanowieniami ust. 1 tego artykułu.

Turcja:

zgodnie z art. 30 ust. 2 konwencji nie uważa się za związaną postanowieniami ust. 1 tego artykułu.

Wielka Brytania:

(z zakresem obowiązywania dla Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Anquilli, Brytyjskich Wysp Dziewiczych, Kajmanów, Falklandów, Gibraltar, Montserratu, Pitcairn, Henderson, Świętej Heleny, Terytoriów Przyległych Świętej Heleny oraz wysp Turks i Caicos).

3. Poniższe państwa złożyły oświadczenie uznające kompetencje Komitetu przeciwko torturom zgodnie z art. 21 i 22 konwencji:

Argentyna	Norwegia
Austria	Szwajcaria
Dania	Szwecja
Francja	Togo
Grecja	Tunezja
Hiszpania	Turcja
Holandia	Urugwaj
Luksemburg	W. Brytania

4. Następujące państwa zgłosiły swoje sprzeciw wobec oświadczenia Niemieckiej Republiki Demokratycznej, w części dotyczącej zastrzeżenia, że będzie ona ponosić tylko te z wydatków, zgodnie z art. 17 ust. 7 i art. 18 ust. 5 konwencji, które wynikają z działalności Komitetu przeciwko torturom uznanej przez Niemiecką Republikę Demokratyczną:

Austria	Luksemburg
Dania	Norwegia
Francja	Portugalia
Grecja	Szwajcaria
Hiszpania	Szwecja
Holandia	W. Brytania
	Kanada

5. Informacje o państwach, które w datach późniejszych staną się stronami powyższej konwencji, można uzyskać w Departamencie Prawno-Traktatowym Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. B. Kułski